

🔴 Інструменти припинення небажаної поведінки учнів та регуляції групової динаміки на уроці

■ Загальні принципи роботи з поведінкою

- ◆ Чітка структура уроку.
- ◆ Послідовність і передбачуваність — однакові реакції на однакову поведінку.
- ◆ Без приниження — корекція поведінки, а не особистості.
- ◆ Фокус на позитиві — підкріплення бажаної поведінки.
- ◆ Контакт і повага — збереження робочих стосунків.

■ Способи припинення небажаної поведінки

◆ Невербальні методи (перший рівень втручання)

▫ Зоровий контакт

▫ Наближення до учня

▫ Пауза в мовленні

▫ Жест (умовний сигнал)

▫ Зміна позиції вчителя в класі

👉 Перевага не перериває урок, не повертає зайвої уваги.

◆ Вербальні м'які втручання

▫ Нейтральне нагадування «Зараз працюємо тихо, уважно»

▫ Опис поведінки «Я бачу, що ти розмовляєш під час пояснення, це заважає мене та іншим учням»

▫ Вибір без конфлікту «Ти працюєш зараз або після уроку, на перерві завершуєш завдання»

◆ Чіткі інструкції

Коротко, конкретно, без емоцій

✗ «Перестань розмовляти, відволікатися тощо»

✓ «Відклади іграшку та відкрий зошит»

◆ Метод «трьох кроків»

1. Попередження

2. Вибір (альтернатива)

3. Наслідок

👉 Наприклад «Якщо ти продовжиш говорити — сядеш окремо».

◆ Логічні наслідки, пов'язані з поведінкою

не виконав → доробляєш

заважав → зміна місця

👉 Важливо без покарань, які не пов'язані з дією.

◆ Тайм-аут (м'який формат)

▫ Коротке «вимкнення» з активності

▫ Перехід на індивідуальне завдання

▫ «Хвилина саморегуляції»

◆ Ігнорування (вибіркове)

▫ Для дрібної поведінки, що не шкодить (бурмотіння, легке відволікання)

▫ Посідувати з підкріпленням правильної поведінки інших

◆ Індивідуальна розмова після уроку

▫ з'ясування причин

▫ домовленість про правила

▫ формування відповідальності, роз'яснення причинно-наслідкових дій

■ Інструменти регуляції групової поведінки

◆ Чіткі правила класу

▪ 3–5 простих правил (за необхідності {поки діти не вивчили} повторювати щодня)

▪ Сформульовані позитивно

«Говоримо по черзі, не перебиваємо»

«Працюємо тихо»

👉 Важливо обговорені разом з учнями.

◆ Ритуали і структура уроку

▪ Початок (організаційний сигнал)

▪ Чіткі переходи між етапами

▪ Завершення (підсумок)

👉 Зменшує хаос і тривожність.

◆ Система сигналів

▪ Дзвіночок піднята рука фраза-маркер жест

▪ Учні знають це сигнал до тиші

◆ Позитивне підкріплення

▪ Словесне «Мені подобається, як працює ця група»

▪ Накопичувальні системи бали, «зірочки», жетони

◆ Активні методи навчання

▪ Робота в групах

▪ Ролі (лідер, доповідач, тайм-кіпер)

▪ Інтерактив

👉 Більша інтенсивність/насиченість уроку - менше простору для деструктивної поведінки.

◆ Розсадка

▪ Проблемні учні — ближче до вчителя

▪ Розділення конфліктних пар

▪ Варіативність (зміна місць)

◆ Темп уроку

▪ Часта зміна діяльності (кожні 7–10 хв)

▪ Чіткі інструкції

▪ Мінімум «порожнього часу»

■ Робота з причинами поведінки

Поведінка — це сигнал. Основні причини

▼ потреба в увазі

▼ уникнення складності

▼ протест/контроль

▼ емоційні труднощі

👉 Рекомендація аналізувати «що стоїть за поведінкою», а не лише її прояв.

■ Типові помилки педагогів

▪ Крик, емоційні реакції

▪ Публічне приниження

▪ Непослідовність

▪ Ігнорування позитивної поведінки

▪ Надмірні заборони